

MAGYARÁG

A kommunisták kezébe csuszik át a hatalom Spanyolországban

Madridban a szocialisták, Burgosban a fasiszták, Barcelonában a kommunisták kormánya gyakorolja a hatalmat

Tovább ömlik a vér egész Spanyolország területén

Madrid, július 23.

A spanyol helyzetről még mindig a legellentmondóbb hírek érkeznek Párisba és Londonba. A kormány és a forradalmárok kezén levő rádió állomások tovább folytatják harcukat, éppen úgy, amint csapataik között is tovább folyik a vérfürdő.

Amennyire a ma reggel kapott jelentésekből ki lehet hámozni a valóságot

Spanyolországban e percben három kormány uralkodik. Madridban a Népfrontra támaszkodó szocialista kormány az ur, amely elkeseredett harcokat vív a jobboldali zendülőkkel. Molla tábornok, a kinek seregei tegnap bevonultak Burgos városába, itt ideiglenes fasiszta színezetű kormányt alakított, míg Barcelonában a tegnapi napon kikiáltották a kommunista köztársaságot és ennek megfelelőleg megkezdték a vidéken a szervezkedést.

Azt a hirt, hogy az egymással szemben álló szocialisták és fasiszták közötti harcokból a kommunisták huznak hasznát, — több oldalról is megerősítik. Azt a tegnapi jelentést viszont, amely szerint a fasiszták

hadsejere megkezdte volna Madrid ágyuzását, a leghatározottabban cáfolják. Annyi tény, hogy a felkelő seregek három oldalról közelednek és erőltetett menetben haladnak Madrid felé, de a főváros megvívásáért lefolytatandó harcra — amennyiben a szocialistáknak nem sikerülne győzedelmeskedniük — legfeljebb napok múlva kerülhet sor. Egyelőre csak Franco és Mola tábornokok dicsekvő rádiójelentései igazolják, a jobboldali győzelmeket. Ezekből legfeljebb annyit lehet igaznak elfogadni, hogy a fasiszták tiz tartományban hódítottak tért eddig.

Ugyanekkor azonban megállapítható, hogy a kormány részéről felfegyverzett kommunisták mindkét tábor erejét gyengíteni igyekeznek, hogy ezzel a maguk uraimát készítsék elő. Az eseményeket figyelő sajtóirodák megerősítik azt a hirt, hogy a spanyolországi események árnyékában megjelent a moszkvai Kominterns ennek rádióállomása spanyol nyelven ad állandó utasait sokat a spanyol kommunistáknak. Állítólag Kun Béla ismét megjelent Barcelonában és vezetése alatt folyik az ország kommunista alapon való megszervezése. Ceuta város bombázásánál állítólag egy szovjet hadihajó is segédkezett. Ez a hír azonban — mint minden a spanyol eseményekkel kapcsolatos hír még megerősítésre szorul.

Az újabb jelentések szerint Guadalajara városa a kormánycsapatok kezén van. Ezen a vidéken rengeteg lázadót etettek foglyul. Madridban a legnagyobb kiméletlenséggel

folyik a rendcsinálás. A fontosabb utcakeresztezéseknél revolveres nők állanak és mindenkit igazoltatnak sőt az autokat is megállítják. Több helyen lövöldözés támadt, az összeütközéseknek sok halottuk és sebesültjük van.

Barcelonai jelentés szerint több francia hajó érkezett a spanyol partokra, hogy a barcelonai munkásolimpiászra érkezett francia sportolókat visszaszállítsa hazájukba. A sportolók közül többen megsebesültek a város bombázása és az utcai harcok során.

Tanger kikötőjében szabályszerű tengeri ütközet volt a kormány és a felkelőpártján álló hadihajók között.

A sevillai rádióállomás szerdán délután azt a hirt közölte, hogy a Cadizba menekült három spanyol hadihajót a forradalmárok repülőgépeinek bombái elsüllyesztették. Ezt a hirt megcáfolták, valamint azt is, hogy a madridi kormány tegnap lemondott volna és Azana köztársasági elnök gyakorolná a kormányfői jogokat is.

Megerősítést nyernek azonban azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy a hatalom gyakorlása mindinkább a kommunisták kezébe megy át s a barcelonai tanácsköztársaság egyre több és több teret hódít. Kétségtelennek tartják hogy amennyiben a kormánynak sikerül levernie a jobboldali lázadást, ami több, mint bizonyosra vehető, akkor maga a kormány se soká tarthatja magát és a kommunistáknak kényszerül átadni a hatalmat.

Wolf Károly halála

Budapest, július 23.

A magyar politikai és közéletet súlyos gyász érte. Csütörtökön reggel csopaki börtökán szívinfarktusban elhunyt Wolff Károly, a magyar közéleti kereszténypárt vezetője. Temetése iránt még nem történt intézkedés.

Letartóztatták tiltott dohánytermelés miatt

Oradea, július 23.

A cociubai csendőrség ma reggel behozta az ügyészségre Lobontiu Moise gazdálkodót, aki engedély nélkül dohányt termelt. A gazdálkodót 7650 lejre bírságolták meg és mivelhogy a büntetést nem tudta lefizetni, letartóztatták. További sorsa fölött az ügyészség dönt.

Ötezer politikai fogoly szabadul Ausztriában

Bécs, július 23.

Miklas osztrák szövetségi elnök tegnap aláírta a politikai bűnösök részére adott kegyelemről szóló elnöki végzést. A kegyelmi rendelet nem tesz különbséget a megkegyelmezett politikai bűnösök pártállása tekintetében, tehát úgy a hitlerista, mint a szocialista bűnösöket szabadlábra helyezik, illetve az ellenük folyó eljárásokat beszüntetik. A kegyelem csak feltételes s abban az esetben, ha a megkegyelmezettek ismét politikai tevékenységbe kezdenek, úgy bünte-

tetik hátralevő részét is le kell tölteniük.

A kegyelmi rendelet értelmében ötezer politikai fogoly nyeri vissza szabadságát. Rintelen, a két évvel ezelőtti puccskísérlet és a Dollfuss-gyilkosság értelmi szerzője, nincs a megkegyelmezettek között.

Papen bécsi német követ, egy az angol amerikai sajtóiroda által tiszteletére rendezett vacsorán tegnap este beszédet mondott, amelyen az osztrák-német kibékülés ügyét méltatta.

A nagy nyári tombola 30. száma

Nem lesznek községi választások

Ujabb négy hónapra interimbizottságokat neveznek ki

Bucuresti, jul. 23.

Belpolitikai köröket élénken foglalkoztatja az a tény, hogy július hó 27-én lesz három hónapja az új közigazgatási törvény életbeléptetésének. Az új törvény szerint ugyanis

három hónap elteltével a kormány köteles az egész ország területén kiírni a községi választásokat.

Ellenzéki körökben azonban úgy tudják, hogy a kormány alkalmazni fogja a törvény ama szakaszát, amely megengedi, —

hogy indokolt esetben a kormányhatóságok három hónap letelte után

ismét időközi bizottságokat nevezzenek ki ezuttal négy hónapi időtartamra,

míg annak eltelté után feltétlenül meg kell tartani a választásokat. Erre vonatkozólag holnap reggel rendkívüli minisztertanács fog dönteni, de már előrelátható, hogy a kormány ismét az ideiglenes bizottságok módszeréhez folyamodik és ezáltal legalább november 27-ig elhárítja magát a községi választásokban rejlő veszélyeket.

Négy fiatalember erkölcsstelen merénylete egy leány ellen

Bestiális tettük után a folyóba dobták a szerencsétlen leányt

Bucuresti, jul. 23.

Ritka bestiális merényletet követett el négy fiatalember Ungheni községben a Pruth mellett. A négy fiatalember kinn barangolt a folyó mellett, amikor szembe jött velük Ana Dotan, Bosia (Jasi megye) községbeli feltűnően szép 17 éves leány.

A fiatal emberek előbb szóba elegyedtek a leánnyal, majd rávetették magukat, letépérték és erőszakot követtek el rajta. A négy fiatalember egymás után tette magáé-

vá az ijedtségtől csaknem teljesen elalélt fiatal leányt.

A leánynak ezt az aléltságát használták fel a lelketlen fiatalember és miután bestiális vágyukat kielégítették, bedobták a Pruthba.

A leányra igen nyomorult állapotban 2 halász akadt rá, akik megmentették a szerencsétlenül járt leányt. A leány, amikor magához tért, felment az ügyészségre és jelentést tett a négy elvetemült fiatalember ellen.

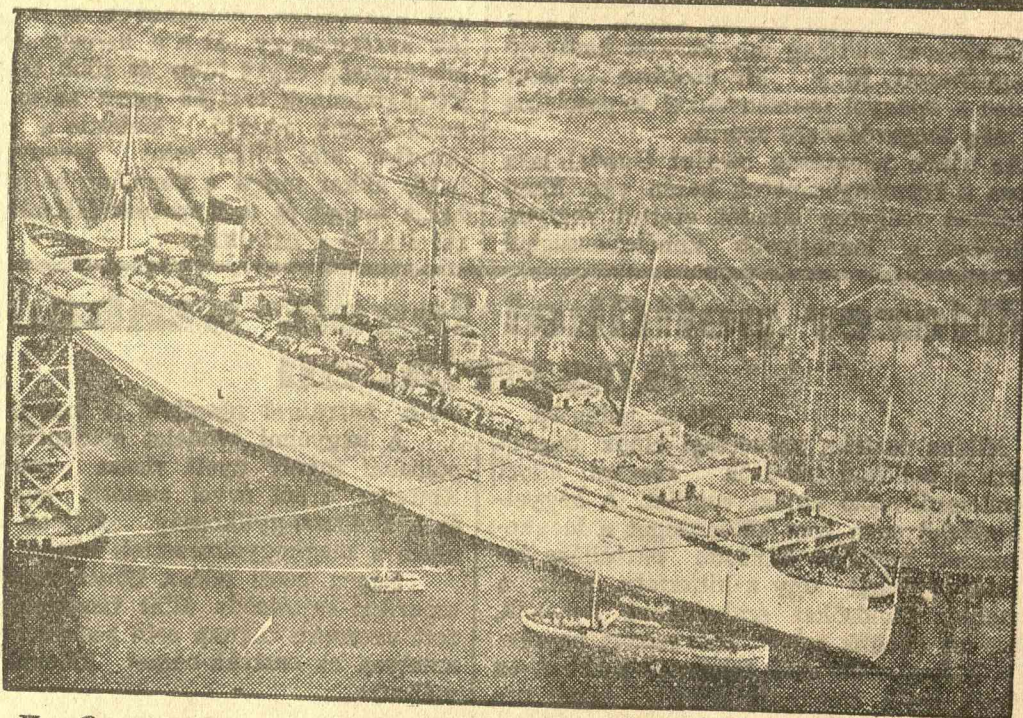
Maramuresi hírek

Megrendítő szerencsétlenség történt a Sighet határában elterülő Iapa községben. Tintas Anna 18 éves leány juhait legeltette a község határában. Mialatt a fűben hevert, egy kigyó csavarodott a combjára és a leány hirtelen mozdulatára belemart. A pász torok csak órák múlva találtak rá és beszálították a sigheteri kórházba. A leány combja borzalmasan feldagadt, mert a méreg már felszívódott a vérebe. Állapota rendkívül súlyos.

Viseul de Mijloc községben vakmerő betörés történt. Ismeretlen tettesek kifosztották Simon Ioan vegyeskereskedését, ahonnan közel tizezer lej értékű árut zsákmányoltak. A csendőrség elfogta a tettest Voileavinschi Vasile személyében.

Hétfőre és keddre virradó éjjel nagy viharok pusztítottak Maramuresben. A villámcsapások több áldozatot is követeltek. Bréb községben egy villám becsapott Pop Mihai gazdálkodó házába, amelyet felgyújtott. A ház a melléképületekkel együtt a lángok martaléka lett. A gazdálkodó és családjának két tagja súlyos égési sebeket szenvedett. Az istállóban 11 marha bennégett. Vlad községben a villám több szénakazlat gyújtott fel.

Sigmireanu Grigore volt sigheteri adófőnök, akit az oradeai Tábla jogerősen felmentett, most kártérítési keresetet indított feljelentői ellen. Sigmireanu félmillió lejt kér meghurcoltatásáért.

A francia tengeri hajózás büszkesége

A "Normandie" a francia óriásgőzös legutolsó oceáni útja után befut a Le Hayre

Kivágandó és összegyűjtendő

30

Igazoló szelvény.

Aki 40 szelvényt összegyűjt az résztvehet az új nyári tombolán

Junius—július

Egérpecsenye vérhaj ellen

London, július 23.

Egy pör alkalmával egy Hull nevű angol városka bírójának elszörnyülködött, hogy még a felvilágosult Angliában is előfordulnak olyan esetek, mint az alanti:

Néhány beteg gyermek egérhúsból készült fasírozottat kapott enni, amit bizonyos recept szerint készítettek el. A nép ugyanis azt tartja, hogy az ilyen módon elkészített egérhús megerősíti a gyermeket. Különösen az öröklött vérhaj ellen használ az egérpecsenye a néphit szerint. A hideglelés ellen olyan liba tollat kell a torokba dugni, amelyet pók mászott meg. A himlőt viszont akármilyen gyógyszer meggyógyítja, csak sánta ló hátán lovagolva kell bevenni. A gyógyulás még biztosabb, ha a gyógyszert oly pénteki napon veszik be, amikor a hold növekedőben van.

Felháborító sirkölopás

Sibiu, július 23.

Cisnadie községben ismeretlen tettesek elloptak a temetőből a hősök sírjáról két rózsaszínű marmarai márvány lapot, amelyek az értéke körülbelül 2000 lej. A csendőrség házkutatást tart a községben azoknál, akiket a lopással gyanúsítanak.

Rádió műsor

PÉNTEK:

Bucuresti. 6.30 Reggeli adás. 13. Gramofonlemez. 13.25 Sporthirek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16. Előadás. — 18. A kis rádiózenekar műsorának közvetítése. 20.20 Román művészek gramofonlemezei. 21.15 Donizetti: Don Pasquale, opera. 24. A Cnisteia zenekar hangversenye, — majd hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofonlemez. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45. Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó, majd időjárásjelentés. — 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 18. Szalonzene. 18.40 Sportközlemények. 19.20 Előadás. 19.50 Hegedű. 21. Hangverseny zenekar. — 22.45 Hírek. 23.05 Gramofon. 24. Cigányzene 1.05 Hírek.

SZOMBAT

Bucuresti. 6.30 Reggeli adás. 13. Gramofonlemez. 13.25 Sporthirek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 18. Felolvasás. 18.15. A Sibiceanu tánczenekar műsorának közvetítése. 20.20 Film és operettlemezek. 21. Verses hangjáték. 22.45 Kok tánczenekar. 24. Gramofonlemez.

Budapest. 7.45 Torna, lemezek. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 Felolvasás. 13. Déli harangszó, utána időjárásjelentés. 13.05 Katonazene. 14.30 Gramofon. 18. Előadás. 19.45 Zongora. 20.50 A Rádióélet rejtvény estje. 21.25 Kóváry Gyula vidám estje. 22.50 Cigányzene. 23.45 Rádiózenekar. 1.05 Hírek.

2

"MAGYARSÁG"

1936 július

Riporí a városról, amelyet ma elárvereznek

Hogyan jutott Salonta városa odáig, hogy a félmillió adósság fejében dobraverjék vagyonát. Nyilatkozatok az árverésről. Bancila prefektus bizik abban, hogy az utolsó pillanában elhalasztják az árverést

Oradea, július 23.

Hát még ilyen nem volt! Igaz, hogy ha beszinték akarunk lenni, akkor a világirodalomban, az operett műfajban már találkozunk hasonló példával, de más körülmények között sehol és sohasem. Lehár örökbecsű operettjében azonban még Daniló megmentette a csődbejutott országot. Hol van azonban az a bonviván városatya, aki megmenti Salontát?

A helyzet ugyanis pillanatnyilag az, hogy Salonta városát a felvett adóssága meg nem fizetése miatt annak rendje és módja szerint holnap délután 5 órakor elárverezik.

Ennyi tulajdonképpen elég is volna. — Hogy azonban minden kíváncsiságnak eleget tegyünk, közöljük még, hogy Salonta város hajdan, község korában egyike volt az ország legjobbmódu, leggazdagabb helyiségeinek. A városkának azonban fejébe szállt a dicsőség, költezni kezdett. Valahogy úgy járt, mint a nagykorúsított gazdag fiatalember. Dorbézolni kezdett, tékozló volt és egy szép napon arra ébredt, hogy hiába a nagy vagyon, — a kasszában nincs egy bani sem.

Természetes, ez egyelőre nem volt baj. A városka kölcsön után nézett és kapott is. A Postatakarékpénztár akkoriban hatalmas összegeket helyezett ki és szívesen adott oda 7 milliót Salonta városának is. Salonta város abban az időben nem 7 millióra, de 70-re is jó volt. A Takarékpénztár tehát adott örömmel. Jó garanciára és elsőrendű betáblázásra. Garanciát a megye vállalt, betáblázásra pedig a városka nagy értékű ingatlanai szolgáltak.

Akkor, amikor ide érkeztünk, tárgyalgosan és minden ellenséges érzület nélkül meg kell állapítani, hogy Salonta városa itt gondatlanul pazarló módjára járt el. Ha csak Oradea városát vesszük példának, már akkor is kitűnik a hatalmas kontraszt. Oradea, amelyet pedig tudvalevően szintén soha sem lehetett túlzottan előrelátó város politikával vádolni, a 120 millió költséggel alapján 20 millió lejes kölcsönt vett fel. Ez az összeg a költségvetés alig 20 százalékát tette ki és könnyű volt a törlesztése. Ezzel szemben Salonta a 15 millió költséggel vett fel 7 millió lej kölcsönt vett fel, szóval az egy évi költségvetésének csaknem az ötven százalékát. Érthető, hogy Salonta városa nem tudott fizetni.

És ez volt minden baj forrása. Salonta ugyanis rossz fizetőnek bizonyult. Keveset fizetett és késedelmesen. Mint egy hitelét vesztett adós. A hitelező viszont mindenütt egyforma. Akár krajcáros bankház, akár Postatakarékpénztár legyen is az. A pénzt szereteti visszalátni. És annál jobban követeli, minél jobban látja, hogy az adós nem fizet. Már pedig Salonta nagyon nem fizetett. — A 7 millió lej adósságból egy fél évtized óta alig egy millió lejt törlesztett le.

A Postatakarékpénztár kezdte unni a késedelmet és felszólította a várost. Salontára egymás után érkeztek a felszólító levelek. Eredmény nélkül. Ekkor a Postatakarék a törvényes eszközökhöz folyamodott és per útjára terelte az ügyet. Persze a Postatakaréknak volt igaza és egyezkedni kezdett. Ugy egyeztek meg, hogy a város heti kis részletekben törleszti le az adósságát. A város ezt az egyezséget sem állta és ezeket az összegeket sem fizette. Ekkor a Postatakarékpénztár az utolsó eszközökhöz fordult és a bíróság által kérte Salonta város — mint nem fizető adós — ingatlanainak az

elárverezését. A bíróságnak nem volt más teendője, teljesítette a kötelességét és

1936 július 24-ikére kitűzte a város ingatlanaira az árverést.

Salonta városa egészen fel van zaklatva. — Érthető. Egy kicsit mindenki a várossal érez. Egy kissé mindenki úgy érzi, hogy a feje alól viszik el a párnát. Nem sok örömlük telt benne eddig, mégis most úgy érzik, hogy a sajátjukat viszik, a sajátjukat fosztják meg őket. Sokért nem adná Salonta, ha ez az árverés nem történne meg.

Greavu Aurel dr, jelenlegi salontai főszolgabíró, Salonta város egykori polgármestere rezignáltan nyilatkozik: — Érthetetlen. Salonta hajdan az ország leggazdagabb és legvirágzóbb községe volt. A költségvetése ekkor 7 millió lej lehetett. Egyes urak azonban addig törtettek, míg városnak buktatták felfelé Salontát. Ekkor aztán 15—18 millió lett a költségvetése. Ebben a városban aránylag több tisztviselő dolgozik mint Clujon. A kegyelemdőfést pedig a különböző

ingatlanvásárlások és a 7 millió kölcsön adták meg a városnak. A Postatakarékpénztár nem altruista intézet, fájlalom, hogy ez a gazdag virágzó város ilyen hamar a csőd szélére jutott...

Bagosi Sándor, a Magyar Párt elnöke ezeket mondja: — Már a 7 millió lejes kölcsön felvétele ellen is tiltakoztunk. Nem csak a Magyar Párt, de a gazda társadalomnak is az volt a véleménye, hogy nem kell a kölcsön. Suciú polgármester erre szelnek eresztette a tanácsot és — ideiglenes tanács vette fel és költötte el a 7 millió kölcsönt. Semmit sem tehattunk a kölcsön felvétele ellen, mint ahogy — bár mindent elkövettünk az árverezés felfüggesztése végett is, de semmit sem tehetünk.

Nyilatkoznak a városi politika többi ismerősei is, a városi tisztviselők is. Egyik szerint Kovács Béla volt polgármester politikája, mások szerint Suciú Aurel a kölcsönt felvevő polgármester vitték a tönk szélére a várost. Egy fájdalmas sóhajnál tovább azonban senki sem jut.

Mit mond Bancila prefektus és mit mond a Postatakarék ügyvédje

Salontán már senki sem reménykedik. Oradeán még igen. Bancila prefektus, aki jó indulattal kezeli Salonta város sorsát, megkísérelte, hogy kimentse a várost szorult helyzetéből. Bancila prefektus az árverés előtt egy nappal a következőket mondotta:

— A magam részéről úgy szóban mint írásban interveniáltam Juca belügyi alminiszternél és kértem, hogy tegyen lépéseket a Postatakarékpénztárnál az árverés elhalasztása érdekében. Juca alminiszter meg is ígérte, hogy interveniálni fog és remény van arra, hogy a Postatakarékot engedékenységre lehet bírni. Minden percben várjuk a táviratot, amely az árverés elhalasztását jelzi. Én remélem, hogy az alminiszter urnak lesz annyi befolyása és sikerülni fog elhalasztatni az árverést.

— Bancila prefektus optimista véleményével szemben, a Postatakarék jogi képviselője, dr Roxin Miklós salontai ügyvéd nem reménykedik ennyire. Ő ismeri a Postatakarékpénztárt. A Postatakarék rendelkezése értelmében intézkedett eddig is és harcolta ki az árverés kitűzését. Dr Roxin Miklós szerint:

— Holnap minden valószínűség szerint árverelünk. Én most várom a delegációt, a mellyel a Postatakarék kiküld az árverés megtartására. De ha nem is kapnék megü-

zást, az árverést akkor is megtartják hivatalból. A Postatakarék ugyanis állami intézmény és bennünket a pénzügyigazgatóság képvisel. A pénzügy megteszi a kötelességét és meg minden a maga szabályos útján. Eppen úgy, mint minden más esetben, a Postatakarékpénztár nem altruista intézmény. Hacsak... hacsak tényleg nem jön közbe valami és nem jön intézkedés az árverés elhalasztására vonatkozólag.

— Egyébként nem olyan veszedelmes a helyzet. Salonta gazdag város és csak 6 millióval tartozik. Erre az összegre elárverezünk 6 házat, a malmot és egy kis földet. Az árverésre kerülő házakon kívül marad még Salontának 10 háza, 4500 hold szántóföldje és legelője, valamint 1500 hold erdője.

Salonta városának tehát még mindig lesz mit aprítani a tejbe. Pláne, hogy ha a közel jövőben még nagyobb vásárlásra is van kihatása. Salontán ugyanis benne vannak az árverésben s a közel jövőben elárverezik az Ipartestület vagyonát. Itt meg az Ipartestület az adós és Salonta város a hitelező. Vagy másfél millió lej értékben. Salonta valószínűleg megvásárolja követelésé fejében az Ipartestület ingatlanát. Egy ház a 6 helyett. Nem sok, de valami. És nem is a legjobb üzlet. De — kérkik Salontán — muszáj mindig jó üzleteket csinálni?...

Török Tibor.

Halálos uszóverseny a Fekete-tengeren

Constanta, jul. 23.

Tegnap reggel fürdőzés közben Jordanof Vasile 15 éves fiú a tengerbe fulladt.

Jordanof más négy társával együtt kirándult a tengerpartra fürödni. Elhatározták, hogy uszóversenyt rendeznek a nyílt tenger felé és vissza. Mikor azonban már visszafelé usztak, Jordanof a nagy erőlködéstől annyira kimerült, hogy jobb karja teljesen elszibbadt és nem tudott tovább uszni. Mielőtt elmerült volna segítségért kiáltott. Egyik barátja, Tudorán Ilie, aki legköze-

lebb volt hozzá, megpróbálta megmenteni a fuldokló fiút. Jordanof azonban már elvesztette önuralmát és vakon belé csimpaszkodott a mentésére siető társába, megakadályozva az uszásban és a mélységbe huzva őt is. A többieknek csak Tudoránt sikerült megmenteni, míg Jordanof eltűnt a tengerben. Holttestét nem találták meg meg.

3 "MAGYARSÁG"

oldal.

1936 július 25.

Ha így volt, akkor nem is ando-
verí a tettes. De, persze lehet, hogy a menet
rend olyasvalakié, akinek semmi köze nem
volt a gyilkossághoz, hanem egyszerűen itt
felejtette.

— Ujjnyomok? — kérdeztem én.

A rendőr a fejét rázta.

— Rögtön átvizsgáltuk az egész boltot.
Nem találtunk semmit.

— A pulton se? — csodálkozott Poirot.

— Ott meg túl sokat is. Elkenve, össze
vissza zavarva.

— Az asszony itt lakott a bolt mögött?

— Igen, uram. Tessék keresztülmenni a
hátsó kis ajtón. Bocsanatot kérek, amiért én
nem mehetek, de nekem itt kell marad-
nom.

Poirot belépett az ajtón és én követ-
tem. A bolt mögött nappalival egyesített pa-
rányi konyha volt, nagyon tiszta, de kopár
és szánalmasan butorozott. A kályha fölött
néhány fénykép függött. Odamentem és
Poirot is utánam jött.

Összesen három fénykép függött a fa-
lon. Az egyik Mary Drowert ábrázolta, a
leányt, akivel délután beszélgettünk. Nyil-
vánvalóan az ünneplő ruháját viselte, az
arcán az az öntudatos, fás mosoly ült, mely
annyiszor elrutítja a fényképésznek nagy
buzgalommal beállított fényképeit.

A második drágább fajta fénykép volt
— művészi és homályos képe egy fehérha-
ju, idősebb hölgynek. Valószínűleg tartot-
tam, hogy ez Miss Rose, akinek hagyatéká-
ból a halott asszony a boltocskát vette.

A harmadik fénykép nagyon régi volt,
megsárgult és kifakult. Ódivatu ruhákba öltö-
zött fiatal férfi és nő állt egymás mellett,
kart karba öltve. A férfi virágot viselt
gomblyukában és arcuk, testtartásuk külö-
nösen ünnepélyes volt.

— Valószínűleg esküvői felvételük —
mondta Poirot. — Hát nem volt igazam,
Hastings? Hogy az asszony nagyon szép
lehetett.

Igaza volt. A régimódi fésülködés és
mulatságos ruhák sem csufithatták el a fia-
tal nő szépségét, élesen metszett arcának
báját és bátorságát. A másik alakot jól
megnéztem. Szinte hihetetlennek látszott,
hogy a züllött Ascher valaha ilyen katonás-
tartású, szép szál fiatalember volt.

A nappaliból lépcső vezetett a két em-
leti szobába. Az egyik tiszta, butorozatlan-
ul tátongott, a másikat hálósobának hasz-
nálták az öregasszony. A rendőrség átkutat-
ta, de mindent a helyén hagyott.

Két kopott takaró az ágyon... a fiók-
ban sokat foltozott fehérnemű... a má-
sik fiókban ételreceptek... füzőtt regény,
aminek címe: "A zöld Óázis...", egy pár
új harisnya, olcsó fényességében szinte meg-
ható... két porcellán dísz tárgy... az
egyik letört orru pástyor, a másik két pety-
tyes kutya... a fogason fekete esőkö-
peny és gyapjuszömpör... ime a néhai
Alice Ascher földi kincsei.

Ha volt valami írása az asszonynak,
azt a rendőrség már elvitte.

— Pauvre femme — dörmögte Poirot.
— Jöjjön, Hastings, itt már nincs semmi
dolgunk.

Mikor megint az utcán álltunk, néhány
másodpercig habozott, aztán átment az ut-
testen. Majdnem pontosan szemben Mrs.
Ascher boltjával. fűszerüzlet volt — az a
fajta, amelyik árukészletének nagyobbik
felét kint tartja az utcán.

(Folyt. köv.)

4 oldal "MAGYARSA G"
1936 július 25.

SPORT

Nem jöhetnek be több magyar futballcsapat

Ugy a román, mint a magyar sporthatóságok
felfüggesztették az engedélyek kiadását

A román sport főhatóság átiratot inté-
zett a magyar Országos Testnevelési Ta-
nácshoz, amelyben megállapítja, hogy a ma-
gyar futballcsapatok a román-magyar sport
békére vonatkozó egyezményt pontjait nem
tartották be. Így a mai napig egyetlen ma-
gyar csapat sem tett eleget revans-kötele-
zettségének. Addig, míg a magyar csapa-
tok revanskötelezettségüknek nem tesznek

eleget, magyar futballcsapatok romániai
vendégszereplését nem engedélyezik. Az O.
T. T. ezt az átiratot közölte az MLSZ-el, az-
zal, hogy a konfliktus elintézéséig, a ma-
gyar csapatok részére Romániába kiadandó
engedélyek kiadását felfüggeszti.

Az engedélyek megvonása, csak a fu-
tballcsapatokra vonatkozik.

APRÓ SPORTHIREK

A vasárnapi selejtező alkalmával az U.
által Herzog idegen állampolgársága és az
Ilsa által az U 1000 lejes szövetségi hátra-
léka miatt benyújtott felebbezéseket, mint
alaptalanokat elutasította.

Julius 26-án kerül eldöntésre Bécsben
az Ausztria—Ujpest, Prágában a Sparta -
Ambrosiana mérkőzés.

Finlay, a 110 méteres gátfutó bajnok
lett az angol csapat olimpiai kapitánya.

A Juventus és Maccabi között meg-
egyezés jött létre, mely szerint Schramek,
a Juventus új kapusa (a cernautii Jahn volt
kapuvédője) egy évig kölcsönjátékosként
a Maccabiban fog védeni. Egy év múltán
visszatér a Juventusba.

Erősít a Crisana

A Crisana eladta legjobb játékosait és
a Franciaországba távozott Barátkyn kívül
megvált Fanescutól és Lengheltől is. Terme-
szetes, hogy az együttes nagyon megéri leg-
kitünőbb játékosainak a hiányát és a vezet-
őség igyekszik is a támadt űrt feltölteni.

A Crisana erősítési kísérletei szemmel
láthatóan sikerrel járnak, mert már is több
játékost szereztek, akik az együttest leg-
alább a régi nivóra fogják lendíteni. Már
eddig megszerezték Fekete kapust, — aki
Lenghel klubtársa volt, — Medvét, aki ta-
valy a bucarestii liga gólkordere volt és
Pfeiffert, a Phönix egyik legjobb játékosát.
Szerez az együttes még egy kapust s erre a
tisztre Dinescut szemelték ki. Az új jobb-
szélső jelölt Jiulvölgyi tehetséges játékos,
Hody, aki a Boeskey ellen már be is mutat-
kozott — sikerrel. Ezeken kívül még egy
balszélsőt szerzödtetnek — a kiszemelt bai-

szélső tegnap játszott próbajátékot — a cen-
terhalfért pedig már elutazott a Crisana
megbízottja. Amennyiben mind ezek a játé-
kosok szerződése megtörténik, a csapat erő-
sítését be is fejezi a Crisana.

Befőzéshez

hólyagpapirok

olcsón

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ismét megnyílt a bucarestii patriarkátus székesegyháza

Miron Christea patriárka hazatérével ismét megnyitották a hatalmas székesegyházat.
Az ünnepségek a képviselőnkön látható környezetben érték véget.

Péntek délelőtt 10 órakor hamvasztják el Erdős Zsigmond holttestét Bucurestiben

Oradea, július 23.
Ma reggel beszámoltunk már róla, hogy Erdős Zsigmond, az oradeai Phöbus vasöntőde vezérigazgatója 53 éves korában elhunyt. A haláleset szerda délután három óra öt perckor terjedt el a városban, szinte részvétet és megdöbbenést keltve mindenütt jöllehet, Erdős már hetek óta súlyos betegesen feküdt lakásán és kedden már az orvosok is lemondtak róla.

Erdős betegsége egyszerű orrvérzéssel kezdődött, amely azonban igen makacsba mutatkozott. Amikor azután orvosai behatóbb vizsgálat alá vették, megállapították, hogy vesevérzés van jelen. Erdős igazgató a világháborúban veselövést kapott s e sérülése ujjult most ki, amely végzetessé vált.

Az életerős, energikus ember betegségét a legnagyobb lelki erővel viselte. Bár borzalmas kínjai voltak, szinte az utolsó pillanatig érdeklődött az iparüzem ügyei iránt. Betegsége is olyan természetű volt, hogy a míg egyszer-mászor teljesen eszméletén kívül volt a beteg, máskor teljesen magánál volt, szellemi ereje teljes birtokában.

Tegnap délután dr. Filip tisztí főorvos

és Muresan a községi rendőrség biztosa kiutaztak a gyászháznál és engedélyezték a halott Bucurestibe való szállítását és elhamvasztását. Erdős Zsigmond és felesége között ugyanis bizalmas megállapodás állt fenn, amelynek értelmében bármelyik hánna meg előbb, a másik gondoskodik elhamvasztásáról.

Ma reggel a bucurestii személyvonathoz kapcsolták a halottszállító kocsit. A holttestet előbb deszkakoporsóba helyezték el, ezt pedig kettős cinkoporsóba az előírásoknak megfelelőleg. A vonaton utazott Erdős Zsigmond felesége, egyik fivére, valamint Erdélyi Sándor, a Concordia temetkezési vállalat vezetője, aki személyesen akar minden tekintetben intézkedni. A halott hamvasztást ugyanis

pénteken délelőtt tíz órára tüzték ki a bucurestii halotthamvasztóban

s rendkívül fontos, hogy a vasuti szállításnál ne legyen késedelem. A hamvakat a halottégetés után urnában helyezik el, amelyet Erdős Zsigmond özvegye magával hoz és lakásában fog őrizni.

Vasmunkások súlyos panaszai a Munkakamara előtt

Oradea, július 23.

A nemzeti munkásszindikátus vasmunkás szervezetének egy nagyobb küldöttsége jelent meg ma délelőtt Chis Petru vezetése alatt a Munkakamara előtt. A küldöttség tagjai legnagyobb részt a Phöbus vasgyár elbocsátott munkásai közül rekrutálódtak. A küldöttség memorandumot nyújtott át a Munkakamara vezetésének, amelyben intervénciójukat kérték a fölöttes hatóságoknál, a kormánytól és a CFR vezérigazgatójánál, hogy a Phöbus vasgyár megfelelő számú megrendelést kapjon, miután a munkahiány következtében eddig is 280 munkást bocsájtottak el. A gyárban még 100 munkás dolgozik, akiket azonban a munkahiány miatt szintén az elbocsájtás réme fenyeget.

A munkakamara vezetősége ígéretet tett arra nézve, hogy megfelelő lépéseket tesz a munkaügyi minisztériumnál, a miniszterelnökségnél, valamint a vasut vezérigazgatóságánál is.

A munkásküldöttség a továbbiakban kifogást emelt a Florenz, Fulger és Regner-Weiss gyáraknál uralkodó állapotok ellen. Hangoztatták, hogy a többszöri inspekciónak ellenére sem az egészségügyi előírásokat nem tartják be, sem pedig a szabadságidőket nem adják ki a törvény előírásainak megfelelően. Különösen tiltakoztak a munkások túlóráztatása ellen, amivel megakadályozzák azt, hogy a munkanélküliek elhelyezkedést találjanak. Felhívták a Munkakamara figyelmét arra, hogy amennyiben a munkás jogos és törvényes sérelmeit nem orvosolják kellőképpen, úgy kénytelenek lesznek egy nagyobb szabású munkásmozgalmat, sztrájkot kezdeni.

A továbbiakban a munkás küldöttség súlyos panaszokat emelt a szabadságidőre járó fizetések kiszámítása tekintetében. A törvény ugyanis előírja, hogy a szabadságidőre járó fizetés alapját a munkában eltöltött utóbbi három hónapra járó fizetés középátlama adja, a vasár- és munkaszüneti napok leszámításával. Ezzel szemben nagyon sok helyen ezeket is beszámítják a munkaidőbe, miáltal a munkás igen hátrányos helyzetbe kerül.

Végül szövétték annak a 14 vasmunkásnak kálváriáját, akiknek esetéről beszámoltunk már lapunk hasábjain. A munkaközvetítő hivatal felhívása folytán ugyanis tizennégy vasmunkás a hunedoarai vasgyárba ment, ott azonban kiderült, hogy komoly napszámokat keresnek. A szerencsétlen emberek gyalog és étlen-szomjan jöttek vissza. A munkásküldöttség most azt követeli, hogy azt a tisztviselőt, akinek mulasztása ezt a súlyos esetet okozhatta, mozdítsák el állásából, vagy legalább is vonják le fizetéséből azokat a költségeket, amelyekkel a vasmunkások szerencsétlen végű hunedoarai "kirándulása" járt.

A munkásküldöttség a továbbiakban kifogást emelt a Florenz, Fulger és Regner-Weiss gyáraknál uralkodó állapotok ellen. Hangoztatták, hogy a többszöri inspekciónak ellenére sem az egészségügyi előírásokat nem tartják be, sem pedig a szabadságidőket nem adják ki a törvény előírásainak megfelelően. Különösen tiltakoztak a munkások túlóráztatása ellen, amivel megakadályozzák azt, hogy a munkanélküliek elhelyezkedést találjanak. Felhívták a Munkakamara figyelmét arra, hogy amennyiben a munkás jogos és törvényes sérelmeit nem orvosolják kellőképpen, úgy kénytelenek lesznek egy nagyobb szabású munkásmozgalmat, sztrájkot kezdeni.

Falusi vérfürdő

Agyonszurta vejét, súlyosan megsebesítette leányát és unokáját a dühöngő földműves

Bucuresti, július 23.

Bestiális kegyetlenségű bűntény történt tegnap az okiráltságbeli Mingir községben. Egy Stefan Peslaru nevű földműves szenvedélyes vitába keveredett vejével, Grigore Varanítával, akit a veszekedés hevében három késszurással halálra sebzett. Grigore Varanita felesége és fia a késsel hadonázó gyilkosra vetette magát Stefan Peslaru azonban több késszurással megsebesítette őket

Bucurestii magyar közönségének figyelmébe!

A Romániai Munkások Közművelődési és Sport Egyesülete Bucurestii Magyar Csoportja július 26-án, (kedvezőtlen idő esetén augusztus 2-án) jótékony célú erdei mulatságot rendez dalárdája alapja javára, a közkedvelt Andronacha erdőben, melyre a fővárosi magyar közönséget tisztelettel meghívják. A dalárda és műkedvelői csoport felépít. Társasjátékok. Olcsó ital és ételnemű. Elsőrendű dzsessz zenekar. Jutalomtárgyak. Beléptidő személyenként 20 k

Vidéki árusítóink figyelmébe!

Ezúton hívjuk fel mindazon vidéki árusítóinkat, kik a június havi pénzt s elszámolást még nem küldték be, hogy azonnal a sorok vétele után tegyenek eleget kötelezett ségüknek, nehogy a lap szállításában akadályok merüljenek fel.

Veszélyes tüzet okozott a gyermekek játéka

Campina, július 23

Ma este fél tíz órakor hatalmas tűz támadt Scorozeni községben Ghita Dinu Miklós házának padlásán. A tűz gyermekek gondatlanságából keletkezett, akik égő fáklyával járkáltak a padlásán, felgyújtva az ott felhalmozott szénát. A tűz a szomszédos házakra is áttért. Campina város tűzoltói telefonhívásra a helyszínre siettek és három órai megfeszített munkával sikerült eloltaniok a tüzet. A kár 120 ezer lej teszt ki.

Bihormegyei asszony öngyilkossága

Oradea, július 23.

Suplacul de Barcau csendőrsége ma reggel telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy Vig Lajosné, született Sipos Lidia 68 éves asszony gyógyíthatatlan betegsége fölötti elkeseredésében felakasztotta magát s mire tettét felfedezték, már nem volt benne élet. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Két sibiui fiatalember kalandja a lengyel határon

Cernauti, július 23.

Carapciu község csendőrsége két gyanús fiatalembert tartóztatott le. Az őrszobába vezették a fiatalembereket, ahol igazolásra szólították fel őket. De a fiatalemberek semmiféle igazoló iratot nem tudtak felmutatni. Azt állították, hogy ők sibiuiak és Huszt János és Brunner Károlynak hívják őket. Azt állították, hogy egy berlini nagynénjük meghalt s 500.000 márka, azaz 20 millió lej örökséget hagyott rájuk. Vonattal jöttek Cernauti vidékére, hogy innen átszökjenek Lengyelországba, onnan pedig Németországba és átvegyék az örökséget.

A Carapciu község csendőrsége azonban nem sokat törődhetett a berlini milliókkal, akik türelmetlenül várják gazdáikat, a két sibiui fiatalembert, hanem visszatoloncolta őket Sibiuba.

Időjárás

Nyugati légáramlás változó felhőzet, több helyen záporos és zivatar. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

Borzalmas tömegszerencsétlenség Budapesten

A Rákóczy uton összeomlott egy 4 emeletes bérpalota

Borzalmas és méreteiben még ki sem számítható szerencsétlenség történt tegnap délután Budapesten. A Rákóczy-ut 73. sz. alatti hatalmas 4 emeletes bérpalota homlokzata és a külső fal építménye egészen a földszintig, eddig még ismeretlen okból, óriási robajjal beomlott. A szerencsétlenség után a hatóságok azonnal intézkedtek és rögtön megjelentek a mentők, tűzoltók, a

rendőrség, majd a katonaság egy műszaki osztaga is. A kivonuló csapatok azonnal megkezdték a mentési munkálatokat és a romok alól 4 sebesültet mentettek ki.

A mentés munkálatai csak lassan haladhatnak előre, mert attól tartanak, hogy a törmelék eltakarítása esetén a bérpalota többi része is leomlik. A helyszíntre kiérkeztek rendőri bizottságok és a vizsgálóbíró is.

Madrid előtt állanak az ellenforradalmárok

Páris, július 24.

A spanyol polgárháború szakadatlanul tart tovább. A felkelők köréből érkezett híradás szerint a felkelők lassan körülfertik a fővárost.

Az angolok négy torpedórombolót küldtek Barcelonába. A "London" nevű torpedóromboló már meg is érkezett.

Bayonne francia kikötőbe tegnap egy hajó érkezett, amelyen menekült spanyol

tisztek jöttek. A francia hatóságok nem engedték be a hajót. A hajó ezután Bilbao felé vette útját.

Marseillebe visszaérkezett egy hajó, a melyen a barcelonai népolimpiászra utazó francia atléták utaztak.

Bayonnbe érkezett 13 San Sebastianból menekült kommunista. A franciák, mint politikai menekülteknek, szabad belépést engedtek a kommunistáknak.

Egységes lista indul a bihor- megyei Mezőgazdasági Kamara választásokon

Jelentettük már, hogy a mezőgazdasági kamarai választásokat augusztus 12-re tűzték ki. A választásokkal kapcsolatosan a pártok megkezdték az előmunkálatokat, míg most öröndetes megoldásra van kilátás. — Bica szenátor és Georgescu agrártanácsos kezdeményezésére ugyanis tárgyalások indultak meg abban az irányban, hogy az összes pártok közös listával vegyenek részt a választáson. A közös listával történő választásokra vonatkozólag Bica szenátor, a mezőgazdasági kamara elnöke a következőket mondotta:

— A mezőgazdasági kamara nem politikai fórum, nem politizál és kizárólag gazdasági kérdésekkel foglalkozik. Éppen ezért feleslegesnek tartunk minden politikai har-

cot és azt kívánjuk, hogy a választási listán minden politikai párt képviselője szerepeljen. A mezőgazdasági kamarában nem politikusokra, hanem gazdákra van szükség. Azt akarom, hogy helyet foglaljanak a kamarában a megye összes jó gazdája. Itt akarom látni Stubenberget éppen úgy, mint Tiszát. Az a fontos, hogy jó gazdák legyenek.

Bica szenátor nyilatkozata valószínűvé teszi, hogy sikerülni fog a megegyezés és pártközi listát fognak benyújtani. A tanácskozásokat a jövő hétfőre hívták össze, minden valószínűség szerint sikerül majd a megállapodás és megkezdik a lista végleges összeállítását.

Megjött a rendelet a munkakamarai választásról

A hivatalos lap július 21-iki számában megjelent a munkakamarai választásokra vonatkozó szabályrendelet. Ennek értelmében a munkakamarai választásokon a választók számára viszonyítva 30-tól 60 tagig választanak, a bucarestii munkakamaránál pedig 75 tagot választanak. A választás a három szekcióban: munkás-, magartisztviselő és iparos szekcióban külön-külön történik. A választáson a közgyűlés tagjait választják meg s a közgyűlés választja meg az igazgató bizottságot és a választmányokat.

A rendelet megérkezett Oradeára is a Munkakamarához, amely most kinyomtatja azt és leközi a Munkakamara közlönyében. Egyben felhívást intéznek valamennyi vál-

lathoz, amelyek kötelesek lesznek egy-egy listát benyújtani alkalmazottaikról, a kik választói a Munkakamarának.

— A salontai ipartestület sorsa. Muth Gyula, a Munkakamara elnöke és Clonda munkaiügyi inspektor ma Salontára utaztak hogy véglegesen visszautasítsák az Ipartestület átvételét, amely ilyenformán árverés alá kerül.

Mozgósínházak műsora

Fórum: Szerelm a mikrofonnál.

Apolló: Őnagysága ügyvédje.

Omnia: Az ucca gyermeke.

Heyman: Kozák és a családja.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják fel a hirdetési tombola szelvényeket!

POSTA

Intelligens fiatalember keresi fiatal szép leány ismeretségét szórakozás céljából. Leveleket "Juliusi kaland" jelígre a kiadóba. 5520

27 éves iparos fiatalember házasság céljából megismerkedne fiatal leánnyal vagy özvegyvel. Leveleket "Némi hozomány" jelígre a kiadóba kérek teljes címmel. 5519

Fiatal csinos 20-30 év körüli leány vagy elvált asszony barátságát keresi 28 éves fiatalember, kit havonta 500-600 lej-jel támogatna. Leveleket "Nem idealista" jelígre kérek. 5513

Allandó jelígre levél van a kiadóban

ÁLLÁS

Álló posztokra keresünk idősebb munkanélküli vagy nyugdíjas férfiakat ujság-árúsításra. Cím a kiadóban. 5521

Első osztályu ragasztókat, valamint első osztályu tűzőnőket és cementező leányokat azonnalra felvesz a We-Ego cipőgyár, Str. Horia 12. 5496

Utazó, kinek Ardealban kiterjedt ismeretségi köre van, bármely szakmában utazói állást keres. Megkeresést "Satumare" jelígre kér. 5517

Lapelárúsításra keresünk fiatal vagy középkorú férfiakat délutáni elfoglaltsággal könnyű helyekre. Ajánlkozni a kiadóhivatalban. 5522

Bakkancs munkást felvesz Szabó Lajos, Calea Victoriei 11. 5525

Perfekt mindenés főzőnő vidékre keresetnek. Jelentkezni: László Márton, Piața Mihai Viteazul 7. 5526

Biciklizni tudó kifutó fiút felvesz az Apolló drogueria. 5525

**Alpaca és krom
evőeszközök,
Prinz-féle zom.
edények**

nagyban és
kicsinyben **Stern** vaskereskedés
Oradea, Piața
Mihai Viteazul No 2. Telefon 8-92.

VÉTEL-ELADÁS

Eladó egy komplet háló szoba, ebédlő és konyha berendezés. Megtekinthető Strada Episcopul Radu 3. 5507

Kenyér üzlet forgalmas helyen berendezéssel olcsón átadó. Cím Alexandri utca 64. 5509

Horabin: Európai földrajz című munkáját keresem megvételre használt állapotban. Címet a kiadóba kérek. 5514

Könnyű nyári férfi ruha eladó. Cím a kiadóban. 5526

Eladó 6-7 darab 200 literes erős festékes hordó olcsón. 4897

A vasút mellett egy téglából épült magánház sürgősen eladó. Devics telep, Str. Fagului 1. 5507

LAKÁS

Kiadó azonnalra üzlethelyiség 1 szobás lakással, Str. Alexandri și str. Petru Maior sarokházban, 40 évig bédagos műhely volt. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg. Ferdinand 13. 5006

Különbejáratu, (kapualatti) butorozott garcon lakást keresek. Címet kérek a kiadóba leadni. 5524

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA
Telefon: 380.

"MAGYAR SÁG"

6 oldal

1936 július 25.